TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20765
Tarih : 22.10.2026

- 51819

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

Evde bakım yardımı, engelli bireylerin ihtiyaç duydukları desteğin karşılanması ve bakım sorumluluğunu üstlenen hanelerin ekonomik açıdan desteklenmesi amacıyla yürütülen önemli bir sosyal yardım uygulamasıdır. Bununla birlikte yardımın gelir kriterine bağlanması, bakım ihtiyacının değerlendirilme biçimi ve kamusal destek hizmetlerinin sınırlılığı, engellilerin eşit yurttaşlık ve bağımsız yaşam hakları bakımından çeşitli sorunları gündeme getirmektedir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının açıklamalarına göre evde bakım yardımından yararlananların sayısı Haziran 2025'te yaklaşık 540 bin iken Ekim 2026'da yaklaşık 492 bine gerilemiştir. Yaklaşık 48 bin kişilik bu azalmanın hangi nedenlerden kaynaklandığı, yardımın sonlandırılma gerekçeleri ve yeni başvuruların sonuçları bakımından ayrıntılı verilere ihtiyaç bulunmaktadır.

16 Ocak 2026 tarihinde Evde Bakım Yardımı Yönetmeliği'nde yapılan değişikliklerle gelir hesaplaması, bakım ihtiyacının değerlendirilmesi ve yardımın sürdürülmesine ilişkin hükümler yeniden düzenlenmiştir. Bu değişikliklerin mevcut yararlanıcılar ve yeni başvuru sahipleri üzerindeki etkilerinin ortaya konulması önem taşımaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumunun 2025 Zaman Kullanım Araştırması'na göre kadınlar hanehalkı ve aile bakımına günde ortalama 4 saat 3 dakika, erkekler ise 58 dakika ayırmaktadır. Bu veri, ev içi emek ve aile bakım sorumluluklarının kadınlar üzerinde yoğunlaştığını göstermektedir.

Bu bağlamda:

1. Evde bakım yardımından yararlananların sayısının Haziran 2025'te yaklaşık 540 bin iken Ekim 2026'da yaklaşık 492 bine gerilemesinin nedenleri nelerdir? Bu dönemde yardımı sonlandırılanların, yeni başvurusu kabul edilenlerin ve yeniden yardım almaya başlayanların sayısı kaçtır?
2. 2023, 2024, 2025 ve 2026 yıllarında evde bakım yardımı için yapılan başvuru sayısı kaçtır? Başvuruların kaçı kabul edilmiş, kaçı reddedilmiştir? Ret gerekçelerinin gelir kriteri, sağlık raporu, bakım ihtiyacı değerlendirmesi ve diğer nedenlere göre dağılımı nedir?

3. Aynı yıllarda evde bakım yardımı kaç kişi için sonlandırılmıştır? Yardımın sonlandırılma gerekçelerine göre dağılımı nedir? Sonlandırma kararlarına yapılan itirazların sayısı ve sonuçları nelerdir?
4. 16 Ocak 2026 tarihli yönetmelik değişikliklerinin mevcut yararlanıcılar ve yeni başvuru sahipleri üzerindeki etkilerine ilişkin bir değerlendirme yapılmış mıdır? Değişiklikler sonrasında gelir hesaplaması veya bakım ihtiyacı değerlendirmesi nedeniyle yardımı kesilen ya da başvurusu reddedilen kişi sayısı kaçtır?
5. Evde bakım yardımına hak kazanmak için uygulanan hane geliri kriterinin, engellilerin bireysel ekonomik güvenceleri ve bağımsız yaşam hakları üzerindeki etkilerine ilişkin bir çalışma yürütülmekte midir? Gelir kriterinin yeniden düzenlenmesine yönelik bir hazırlık bulunmakta mıdır?
6. Evde bakım yardımı tutarının belirlenmesinde hangi ekonomik ve sosyal göstergeler esas alınmaktadır? Yardım tutarının bakım desteği ihtiyaçları ve yaşam maliyetleri karşısındaki yeterliliğine ilişkin Bakanlığınız tarafından yapılmış bir araştırma bulunmakta mıdır?
7. Diyarbakır'da 2023–2026 yıllarında evde bakım yardımından yararlananların, yeni başvuru yapanların, başvurusu reddedilenlerin ve yardımı sonlandırılanların sayısı kaçtır? Bu verilerin ilçelere göre dağılımı nedir?
8. Engellilerin kendi tercihleri doğrultusunda toplum içinde bağımsız yaşamalarını desteklemek amacıyla kişisel destek, destekli yaşam, gündüz hizmetleri, erişilebilir barınma ve toplum temelli sosyal hizmetler kapsamında hangi çalışmalar yürütülmektedir? Bu hizmetlerden yararlananların Türkiye geneli ve Diyarbakır özelindeki sayıları kaçtır?
9. Bakım desteğine ihtiyaç duyan engellilerin ve bakım sorumluluğunu üstlenen kişilerin sosyal, psikolojik ve ekonomik destek ihtiyaçlarını belirlemeye yönelik hangi çalışmalar yürütülmektedir? Bakım sorumluluğunu paylaşmayı sağlayacak geçici destek ve gündüz hizmetlerinin yaygınlaştırılmasına ilişkin bir program bulunmakta mıdır?
10. Evde bakım yardımı politikalarının oluşturulması ve değerlendirilmesi süreçlerine engellilerin, bakım desteğine ihtiyaç duyan kişilerin ve hak temelli engelli örgütlerinin doğrudan katılımı nasıl sağlanmaktadır? Yardımın hak temelli sosyal destek ve bağımsız yaşam ilkeleri doğrultusunda yeniden düzenlenmesine yönelik bir çalışma bulunmakta mıdır?